

KULTURNÍ SLUŽBY MĚSTA
MORAVSKÁ TŘEBOVÁ

Výroční zpráva 2023

Úvodní slovo

*„Umění smývá z duše prach každodennosti.“
Pablo Picasso*

Kultura v naší společnosti má nenahraditelný význam. Ve městě Moravská Třebová, které prošlo v poválečném období náročným sociálně politickým vývojem, to platí dvojnásob.

Velkým tématem v Moravské Třebové je genderové vyvážení rozpočtů města plynoucích do sportu a do kultury. Často slyšíme, že je prospěšnější dávat peníze na sport než na kulturu, jelikož sport má blahodárně ozdravné účinky. Věřím, že sport i kultura napomáhají pocitu spokojenosti a vnitřní rovnováhy. Co však dokáže umění především, je rozvíjení a stimulace představitivosti, kreativity a vizionářství. Působení kultury a umělecké výkony v nás rozvíjejí schopnost kriticky přemýšlet o okolním světě, schopnost vnímat v širších kontextech, schopnost spojovat zdánlivě neslučitelné, mít vize a přicházet s inovativními řešeními neřešitelných problémů. Inovace nesporně pramení z tvorby. A i když je v Česku kultura považována spíše za spotřebitelku veřejných zdrojů než za tvůrkyni hodnot, je tomu právě naopak. Již dnes se ví, že kultura umí přitáhnout investiční projekty, podporovat cestovní ruch a vytvářet pracovní místa. Toto jsou všechno témata, která naše město “pálí” a která je potřeba posouvat dopředu.

Na základě mé práce - Strategie Rozvoje a narovnání kulturní infrastruktury města Moravská Třebová došlo v roce 2022 městem Moravská Třebová k podání investičních projektů -Obnova objektu muzea v Moravské Třebové a vytvoření nové expozice (ITI), Rekonstrukce Latinské školy, KSMT pak podalo projekt Nové vybavení muzea v budově Latinské školy (PRV). Tyto projekty byly schváleny a jejich realizace započala v roce 2023.

Pro KSMT to znamenalo součinnost při probíhající rekonstrukci Latinské školy a tvorbou nové etnografické expozice Hřebečska, která v Latinské škole vznikla. V návaznosti na rekonstrukci budovy muzea jsme připravovali harmonogram stěhování. Zaměstnanci muzea se přestěhovali do budovy Latinské školy, zaměstnanci kultury pak na zámek - do prostor bývalé výstavy “Jak se žilo na venkově”. S přípravou realizace projektů a stěhování vznikla pro tým velká zátěž nad rámec běžné činnosti. Přesto jsme se rozhodli udržet kvalitu a množství služeb pro veřejnost tak, aby nedošlo k úbytku kulturních akcí.

V tomto roce vedení města ve spolupráci s námi připravilo podání dalších kulturně investičních projektů - Revitalizace parku u muzea v rámci veřejného prostranství budoucího kulturního centra Miza a Kulturně kreativní centrum v Boršově. Zároveň jsme aktivně participovali na vzniku studie kulturního centra Miza. Kulturní služby také iniciovaly úpravu sálu ZUŠ tak, aby alespoň částečně vyhovovaly potřebám Kulturních služeb.

Stěhování mělo vliv i na personální změny v týmu. Došlo k ukončení řady zaměstnaneckých poměrů spjatých se službami v budově muzea.

Vedení kulturních služeb se v roce 2023 účastnilo edukačního programu pro management kultury pod vedením Akademie IDA. V návaznosti na toto vzdělávání vznikla strategie Kulturních služeb 2023 - 2026.

KSMT nadále udržuje vztahy s vedením města i s kulturními aktéry, spolky i podnikateli. Věříme v proměnu města, v novou, odvážnější, neotřelou a mladé generaci otevřenou, zkrátka kulturní Moravskou Třebovou. Nechceme přivyknout stereotypu a nebráníme se dalším velkým výzvám. Jsme si vědomi, že kultura v našem městě byla dlouhodobě opomíjená. Hledáme neúnavně cesty jak obnovit kulturní infrastrukturu ve městě. Máme spoustu nápadů, jakým způsobem naše okolí neustále proměňovat, a věříme, že nás na této cestě budete i nadále provázet a podporovat.

Děkujeme vám všem za Vaši důvěru, podporu a spolupráci!
MgA. Marie Blažková, ředitelka organizace

Základní údaje

Název: Kulturní služby města Moravská Třebová

Adresa: Svitavská 315/18, Moravská Třebová 57101

IČ: 00371769

datová schránka: yuvw8y8

Právní forma: příspěvková organizace

Datum vzniku: 1. 1. 1996

Statutární zástupce: MgA. Marie Blažková, ředitelka org.

web: www.ksmt.cz

E-mail: kultura@ksmt.cz

Telefon: 734 872 178

Zřizovatel: Město Moravská Třebová, nám. T. G. Masaryka č.o. 29, 571 01 Moravská Třebová

Účel organizace a její činnost

Hlavním účel činnosti organizace

Kulturní služby města Moravská Třebová /KSMT/ je příspěvkovou organizací města, je kulturním, klubovým a vzdělávacím centrem města Moravská Třebová. Součástí organizace je kulturní centrum a městské kino.

Součástí organizace je dále městské muzeum. Muzeum shromažďuje, trvale uchovává, eviduje a odborně zpracovává přírodniny a lidské výtvary, umožňuje jejich veřejné užívání, zkoumá prostředí, z něhož jsou tyto přírodniny a lidské výtvary získávány, a poskytuje služby výchovné a vzdělávací pro studijní a vědecké účely.

Z dodatku Zřizovací listiny ze dne 24. 8. 2024 byl Kulturním službám města Moravská Třebová předán nemovitý majetek k využití v souladu s podmínkami zřizovací listiny formou výpůjčky, a to konkrétně nebytové prostory budovy č. p. 185 na pozemku p.č.269 v Moravské Třebové na Zámeckém náměstí č.o.1 (v severozápadním, severovýchodním a východním křídle zámku).

Zřizovací listinou ze dne 25. 4. 2003 pak město Moravská Třebová, jako jediný zřizovatel Kulturních služeb, taxativně vymezuje konkrétní body předmětu činnosti a oblasti doplňkové činnosti, které vedou k naplnění hlavního účelu, pro který byla tato příspěvková organizace zřízená.

Předmět činnosti

- zabezpečování pořadů z oblasti hudební, dramatické a vzdělávací v oblasti profesionální kultury a vzdělávání
- dramaturgická tvorba pořadů a jejich organizační zabezpečení (cykly výchovně vzdělávacích pořadů pro žáky a studenty regionu Moravskotřebovsko apod.)
- klubové pořady pro děti a dospělé v oblasti amatérské kultury
- podpora činnosti amatérských souborů a kroužků
- organizační zabezpečení besed a diskusních klubů připravených organizací nebo zřizovatelem
- organizování festivalů zájmové činnosti a nadregionálních festivalů propagujících město
- pravidelná odborně-publikační činnost propagující organizaci, město a region
- poskytování informačních služeb souvisejících s předmětem činnosti a to včetně zpřístupňování informací prostřednictvím počítačových a jiných sítí
- provozování divadelní, hudební a filmové produkce
- pořádání jazykových kurzů v rámci vzdělávání

Muzeum

- odborně spravuje sbírkový fond muzea, sbírku doplňuje a rozšiřuje, se sbírkou a odbornými poznatky seznamuje veřejnost, zejména realizuje pravidelnou výstavní činnost: a to
  - a) formou stálých expozic a vybraných dlouhodobých výstav
  - b) formou krátkých výstav na zámeckém detašovaném pracovišti

Doplňková činnost

- Specializovaný maloobchod - Pronájem nebytových prostor spojených s poskytováním dalších služeb
- Poskytování reklamních služeb

Kulturní objekty

Příspěvková organizace Kulturní služby města Moravská Třebová využívá ke své činnosti 3 kulturní objekty, které jí byly předány k využívání zřizovací listinou. Jedná se o budovu muzea, objekt zámku a nově v polovině roku 2023 i budovu Latinské školy.

Dále využívá k pořádání kulturních akcí venkovních prostor jako např. Náměstí T.G. Masaryka, Knížecí louka, park u budovy muzea, aj.

Nedostatečná infrastruktura je hlavní překážkou rozvoje kulturního a komunitního života i cestovního ruchu v Moravské Třebové. Komplikací při pořádání kulturních akcí, které se nekonají pod širým nebem, je dlouhodobá absence multifunkčního sálu s dostatečnou kapacitou. Proto spolupracují Kulturní služby na tvorbě projektů Miza centra - kulturního sálu města a Kulturně kreativního centra v Boršově.

Budova muzea

Muzeum je neorenesanční budovou, kterou nechal L. V. Holzmaister zbudovat ze svého mecenátu přímo k muzejním účelům, a která byla dokončena v roce 1906. V současnosti se však muzeum dělí o prostory muzejní budovy s Kulturními službami města Moravská Třebová. Muzejní budova tak zároveň slouží jako městský divadelní, koncertní a i zábavní prostor, protože z původního přednáškového sálu nechalo město v 90. letech 20. století vybudovat městský kinosál. Budova však nedisponuje adekvátními podmínkami pro pořádání živé kultury. Dochází ke křížení provozů a omezení muzejní činnosti. Omezená kapacita budovy pak způsobuje u kulturních produkcí velké finanční ztráty.

Kapacita prostor:

Dvorana muzea - 180 osob

Kinosál, divadelní sál / dříve přednáškový sál muzea - 110 osob

Zámek Moravská Třebová

Moravskotřebovský zámek je mimořádně významnou renesanční památkou. Díky zachovalému portálu z roku 1492 patří moravskotřebovský zámek k nejstarším dokladům středoevropské recepcí renesančního umění. Velkorysá přestavba, kterou objekt prošel o století později, je zase výjimečně kvalitním dokladem závěrečné fáze vývoje renesanční architektury v českých zemích. Objekt zámku slučuje provozy KSMT(zámecké trasy, kulturní produkce), ZUŠ, Městské knihovny Ladislava z Boskovic a kavárny, která je v nájemním vztahu s KSMT. Nádvoří zámku je využíváno pro kulturní a společenské akce, stejně tak rytířský sál zámku.

Kapacita prostor:

Rytířský sál - 50 osob

Nádvoří zámku - 2000 osob

Latinská škola

Latinská škola v Moravské Třebové je renesanční stavba. Nachází se na Kostelním náměstí. Její stěny jsou popsány citáty z antických děl, které sloužily k výuce. Doba jejího vzniku není přesně známa, první záznamy spadají do let 1477-1487. Budova je po úspěšné rekonstrukci, kde došlo k odstranění arch. nánosů 80. a 90. let. Součástí budovy je etnografická expozice Hřebečska, zázemí pro kurátory a spolek Česko Německého porozumění i samotný hřebíkový sál .

Kapacita prostor

Hřebíkový sál - 50 osob

Organizační struktura

Ředitelkou KSMT je od roku 2019 MgA. Marie Blažková. Závěrem roku 2023 pracovalo pro KSMT 14 kmenových zaměstnanců. Změna pracovních míst byla v návaznosti na chystanou rekonstrukci budovy muzea a tedy útlum činnosti - muzeum, kino.

V září 2023 odešel z týmu pokladní zámku, toho nahradila ke konci roku vedoucí kina. V polovině roku odešel údržbář KSMT, jehož pozici obsadil současný technik. Nově byl přijat do týmu technik (zvukař, osvětlovač). Ukončen byl pracovní úvazek knihovnice a pokladní muzea, uveděčky kina i uklízečky muzea.

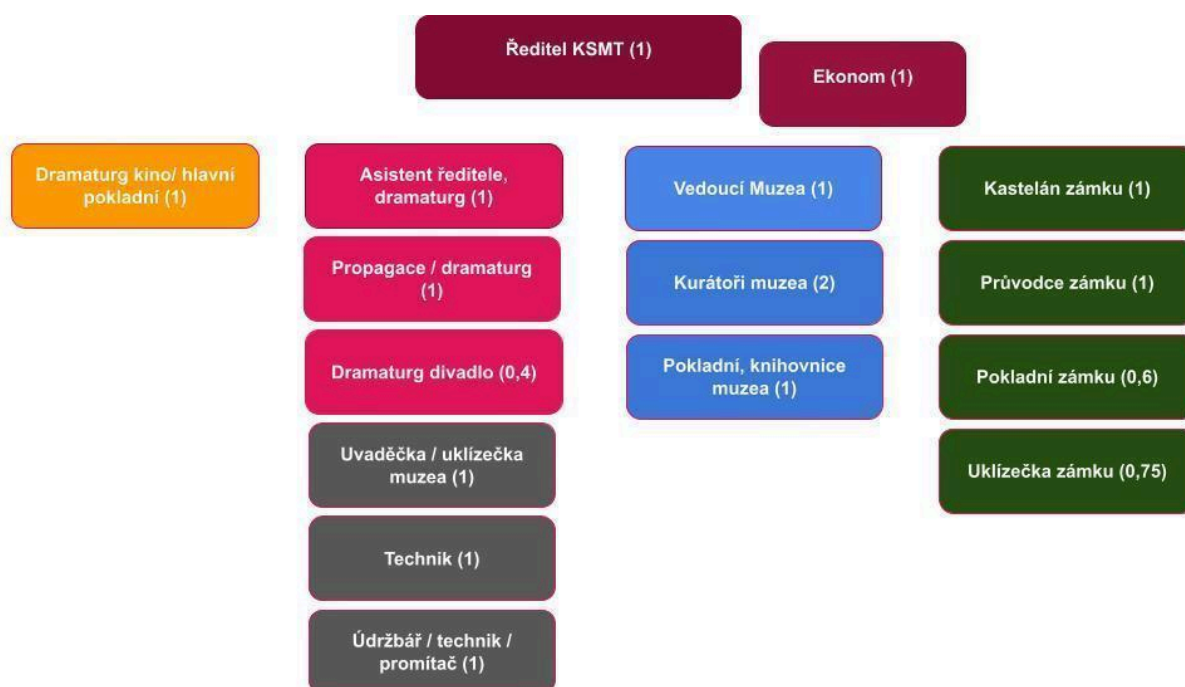
Proměna struktury však padá do roku 2024.

V průběhu roku 2023 bylo uzavřeno 17 dohod o provedení práce na organizační a technické zabezpečení kulturních akcí.

Vedoucí muzea je Mgr. Monika Marhounová, kastelánkou zámku je Ing. Karolina Machálková a vedoucí kina byla po většinu roku Jana Kašpaříková.

Pokračuje se v pravidelných měsíčních poradách všech zaměstnanců KSMT a porad vedení, které přispívají ke zlepšení komunikace mezi jednotlivými úseky a k plynulému chodu celé organizace.

Organizační struktura vytvořená v roce 2020 bude obměněna a po usazení změněna v průběhu roku 2024. Nadále pokračujeme v procesu tvorby autonomních, soběstačných úseků. Zároveň hledáme cesty k zastupitelnosti a rozvoji služeb v personálně podhodnoceném stavu.

Zpráva o hospodaření

Kulturní služby města Moravská Třebová obdržely v roce 2023 neinvestiční příspěvky na provoz v celkové výši 15 908 112,27 Kč.

Z této částky byl:

Příspěvek na provoz od zřizovatele ve výši 15 307 247,14 Kč.

Dotace z rozpočtu Pardubického kraje a MK ČR ve výši 600 865,56 Kč

Účelově určené příspěvky byly řádně vyúčtovány.

Výsledek hospodaření za rok 2023: 256 528,24 Kč

Výsledek hospodaření z hlavní činnosti: 21 094,51

Výsledek hospodaření z hospodářské činnosti: 235 433,73

Personální oblast

Počet zaměstnanců: 16

Přepočtený stav pracovních úvazků: 14

Počet externích zaměstnanců v roce 2023 (DPP): 23 osob

Hospodaření organizace

Čerpání rozpočtu Kulturních služeb města Moravská Třebová za rok 2023

Výnosy v Kč	
Tržby za prodej publikací	22 665,00
Tržby za vstupné zámek	1 155 505,00
Tržby za vstupné kultura	1 123 775,00
Tržby za vstupné muzeum	89 392,00
Tržby za filmová představení	652 441,00

Tržby za svatební obřady (hosp. činnost)	46 000,00
Tržby ostatní (hosp. činnost)	51 040,00
Tržby za pronájem (hosp. činnost)	210 282,00
Tržby za prodej upomínkových předmětů (hosp. činnost)	236 296,00
Čerpání fondů vč. darů	114 959,00
Ostatní výnosy z činnosti	336 151,00
Úroky	223,35
Dotace na provoz kulturního centra - město	3 746 000,00
Dotace na provoz muzea - město	1 438 247,14
Dotace na provoz zámku - město	808 000,00
Dotace na mzdy včetně odvodů	9 315 000,00
Dotace - PK a MK	600 865,56
Celkem výnosy	19 946 842,05

Náklady v Kč	
knihy, předplatné novin a časopisů	2 906,00

materiál na kulturní pořady	121 585,14
čistící prostředky (vč. hosp. činnosti)	50 986,20
DDHM + OE	808 932,70
kancelářské potřeby	102 926,07
provozní materiál	204 721,42
materiál na svatby (hosp. činnost)	1 520,00
všeobecný materiál	53 713,93
upomínkové předměty (hosp. činnost)	124 050,52
Elektřina	528 916,00
Voda - vodné a srážková voda, stočné	186 863,98
Plyn	1 488 747,44
opravy a udržování (vč. hosp. činnosti)	17 928,00
cestovné	41 351,15
náklady na reprezentaci	97 303,00
poštovní služby, telefony, internet	141 911,05
provoz auta	9 759,28
kulturní pořady	2 851 567,36
propagace kultury	786 563,35

přepravné filmů	461 870,70
doprava	313 292,00
stálé poplatky za servis a tech. podporu	255 627,00
revize	113 519,20
výstavní činnost	146 581,00
restaurátorské práce	194 070,00
ostatní služby (vč. hosp. činnosti)	364 204,96
bankovní poplatky, platební brána	57 543,07
Mzdové náklady - kmenový zaměstnanci	6 478 391,00
Mzdové náklady - externisté	591 255,00
Zákonné odvody z mezd, školení, ochranné pomůcky, příspěvek na obědy	2 603 725,75
škody	14 525,00
pojištění osob a majetku	46 087,00
ostatní náklady - kulturní akce, jiné ost. náklady	299 382,54
Odpisy	127 987,00
Celkem	19 690 313,81
Výsledek hospodaření	256 528,24

Krátkodobý finanční majetek k 31.12. 2023 v Kč

Běžný bankovní účet	2 129 923,13
Běžný účet FKSP	26 452,13
Hlavní pokladna	11 130,00
Pokladna muzea	445,00
Pokladna zámku	37 156,00

Inventarizace majetku

Dne 3.10.2023 vydala ředitelka Kulturních služeb města Moravská Třebová plán inventur k zajištění a provedení inventarizací za rok 2023 ve smyslu zákona 563/1991 Sb o účetnictví, vyhlášky 270/2010 Sb. o inventarizaci majetku a závazků.

Bylo jmenováno 5 inventarizačních komisí

- k provedení fyzické inventury hmotného majetku v budovách muzea a zámku
- k inventuře pokladen (hlavní pokladna, pokladna muzea, pokladna zámku)
- k provedení dokladové inventury
- k provedení inventury materiálu na skladě (upomínkové předměty)
- k provedení inventury kulturních předmětů, podsírka Geologie

Inventarizační zpráva byla sestavena na základě inventurních soupisů předložených předsedy inventarizačních komisí, a to 12.2.2024 ve 14:00 hod. Inventarizační zpráva byla předána ředitelce organizace dne 13.2.2024.

Granty a dotace

Pardubický kraj, Podprogram 1 – Podpora kulturních aktivit v Pardubickém kraji na rok 2023 ve výši:

- Masopust **15.000,- Kč**
- Majáles **15.000,- Kč**
- Zámecké kulturní léto **25.000,- Kč**
- Festival cirkusu a pouličních divadel Rozmarné léto **25.000,- Kč**
- Dožínkové a pivní slavnosti Slamák **25.000,- Kč**

Pardubický kraj, Podprogram 2 – Podpora preventivní péče o sbírky muzeí a galerií na rok 2023 ve výši **40.000,-Kč** (restaurování renesanční křtitelnice z roku 1542)

Pardubický kraj, Podprogram 4 – Tvář Pk kanceláře hejtmána na rok 2023 ve výši **50.000,- Kč** na Dny slovenské kultury

Státní zemědělský investiční fond:

- Nové vybavení muzea v budově Latinské školy **405.865,56 Kč**

Dary:

V roce 2023 jsme obdrželi věcné a finanční dary na podporu kulturních aktivit a to v celkové výši **423.707,- Kč**.

Z této částky tvořily věcné dary 38.707,- Kč.

Nejvyšší finanční částku jsme obdrželi od Nadačního fondu ČEZ a to 293.500,- Kč.

Dále nás podpořili : Abner a.s., AGRO Kunčina a.s., DGF a.s., Dřevoobal Jarý a Hudousek s.r.o., Hedva a.s., Moravec-pekárny s.r.o., Pallová Marcela, OR CZ s.r.o., REHAU Automotive s.r.o., RENT Group s.r.o., Stavební vodohospodářská s.r.o., SUNFIN Praha s.r.o., Technické služby Moravská Třebová s.r.o. a VYKO - stavební s.r.o.

Děkujeme všem sponzorům za spolupráci.

KULTURA

Základní údaje

Název: Kulturní služby města Moravská Třebová

Sídlo: Svitavská 315/18, Moravská Třebová 57101

IČ: 00371769

Web: www.ksmt.cz

E-mail: kultura@ksmt.cz

Tel.: +420 461 544 283

Personální obsazení

Ředitelka organizace: MgA. Marie Blažková

Ekonom organizace: Jarmila Dvořáková

Asistentka ředitele, hospodář budovy: Martina Řezníčková

Hlavní pokladní: Jana Kašpaříková

PR specialista, dramaturg /hudba/: Lukáš Knoll

Dramaturg /divadlo/: MgA. Zdeňka Selingerová

Technik, lektor tanečních kurzů: Pavel Machálek

Údržbář, technik: Pavel Niedoba

Uklízečka, uvaděčka: Markéta Lukáčová

1. Přehled činnosti

Kulturní pořady

V nové kulturní sezóně jsme lidem přinesli řadu kulturních akcí.

Velké festivaly a celky:

Masopust

18. 2. od 15:00

Masopustní čas, je čas bujaré zábavy. Období veselí, vesnických zabijaček a tukem nasáklých, zlatavých koblih. Možnost schovat se za masku a popustit uzdu všem živelným emocím, které v nás dřímají. Čas pospolitosti. Myšlenkou Masopustu Moravská Třebová bylo obnovování tradice za pomoci místní komunity. Spolků, ale i jednotlivců, kteří společnou energií tuto tradici pomohli posílit. V rámci Masopustu vzniklo pod vedením Adama a Dorotky Krátkých mnoho obřích masek v rámci masopustních dílen pro veřejnost. Vznikly tak nově masky Čápa a vrány.

Náš tým nezahálel, proměnil se opět v tým kreativců, vyráběli se masky, hudební nástroje, šili se kostýmy.

Vzniklo přes dalších 15 masek, celkem tedy kolem 65 masek, které šly v samotné průvodu. Ten vyřázel z Charity Moravská Třebová zastávkou přes městské muzeum, domov pro seniory, mateřské centrum Krůček na radnici a následně na zámek. Na nádvoří zámku nás čekala bubenická show divadelní představení místních ochotníků. Vše bylo doplněno trhy se zabijačkovými pochutinami.

Produkční - Mgr. Zdeňka Selingerová

Fiesta de Majáles

4.5.

Studentské oslavy příchodu máje a krás studentského života. Také letos se studenti středních škol v Moravské Třebové rozhodli uskutečnit oslavy příchodu jara a oslavit svátek studentů. Studenti svůj 3. ročník nazvali Fiesta de Majáles. Studenti si připravili kostýmy i masky, které se utkali v soutěži o nejlepší model. Majáles se konal v areálu zámku, kde proběhly soutěže pro žáky a pedagogy. Účastníci se mohli také zapojit do doprovodného programu a zábavných soutěží jako střelba kuší, čajjovna, navlékání náramků aj. Vše bylo přístupné široké veřejnosti. Program na stage byl plný hudebních vystoupení, společných scének a tanců. Akce se pořádala ve spolupráci s Gymnáziem a Leteckou střední školou Moravská Třebová, Integrovanou střední školou Moravská Třebová a Vojenskou a vyšší odbornou školou MV Moravská Třebová.

Produkční - Lukáš Knoll

Rozmarné léto

16. - 17.6.

Jak vypadá začátek léta jinde? Nevím. V Moravské Třebové ale léto začíná rozmarně. Konal se třetí ročník festivalu cirkusových a pouličních divadel. Veškeré dění bylo koncentrované v jednom prostoru - nádvoří zámku. Nechybělo šapitó a rozličné produkce pro děti, dospělé i školáky. Představili se představení jako Cirkus LA Putika _ Boom vol.2, Cirkus trochu jinak - Motýlí svět, Damůza: Z deníku Smolíčka Pé, Balaton 1982 _ klauniáda, vše doplněno o výtvarné dílny scénografky Báry Horké.

Produkční - MgA. Zdeňka Selingerová

Zámecké kulturní léto

1.7. - 28.8.

Zámecké kulturní léto je projekt, který vznikl za účelem oživení prostor zámku v Moravské Třebové po dobu letních prázdnin.

Kulturní léto rozdělujeme do částí v závislosti na typu produkce a cílovou skupinu. Vytvořili jsme pestrý program, který jsme pro přehlednost ukotvili k jednotlivým dnům. Vznikl tak pestrý program. Filmové úterky s letním kinem, Literární středy ve spolupráci s Knihovnou Ladislava z Boskovic,

Hudební čtvrtky, představující lokální kapely, historické soboty i pohádkové neděle pro nejmenší.
Produkční - Lukáš Knoll, Zdeňka Selingerová, Martina Řezníčková

Dožínkové a pivní slavnosti - Slamák

26. 8.

Slamák je jednodenní festival, který vznikl za účelem obnovení tradičních dožínkových slavností v Moravské Třebové. Navazuje na původní tradice oslavující konec sklizně, které byly historickým vývojem násilně zprůhledněny. Obnova původních krojů, výuka lidových tanců mladé generace je jednou z mnoha nedílných příprav na tyto slavnosti. Součástí Dožínkových slavností je i odpolední workshop, kdy veřejnost vyrábí dožínkový věnec a ozdoby, použité v průvodu.

Program je koncipován na zámeckém dvoře pro rodiny s dětmi. Orientuje se na rukodělné dílny a představení tradičních řemesel. Program byl doplněn pohádkami.

Na náměstí, pak probíhá představení malých pivovarů a jídel z lokálních farem. Program je tvořen hudebním lineupem přecházejícím od tradičních folklorních souborů do moderního popu. V roce 2023 jsme na náměstí mohli shlédnout i folklorní soubory Haná a Hanačka za doprovodu Hanácké mozeke, různých popových kapel v čele s Anetou Langerovou.

Produkční - Lukáš Knoll, Zdeňka Selingerová, Karolína Machálková

Advent

Advent v Moravské Třebové je tradičně zahájen akcí rozsvícení vánočního stromu na náměstí, letos ve spolupráci se Základní uměleckou školou, kdy je náměstí ozdobeno zvoničkou, stále se rozrůstajícím slaměným betlémem a pokračuje o týden později Mikulášem na zámku. Obě akce přilákaly velké množství návštěvníků.

Konec roku tradičně uzavřel Silvestrovský ohňostroj na Knížecí louce.

Divadlo

Divadlo vnímáme jako základní kámen kulturní tvorby. Technologické a prostorové možnosti kinosálu a dvorany muzea nám však neumožňují přivést do Moravské Třebové většinu divadelních inscenací. Hledání kvalitního titulu v našich limitech se tak stává spíše detektivní prací. Přesto jsme v roce 2022 přinesly do Moravské Třebové přes 24 divadelních inscenací. Řada z nich však probíhala ve venkovních prostorách - zámek, knížecí louka, ...aj.

Vytvořili jsme pestrou nabídku divadelní produkce pro školy - pro všechny věkové kategorie. Neopomenuli jsme dospělé publikum. Největší úspěch měli divadelní pohádkové neděle na zámku. Na ně jsme na podzim navázali nedělními pohádkami v muzeu.

Hudba

Moravská Třebová je místem, kde mají lidé k hudbě velmi blízko. Ve městě působí řada muzikantů - místních kapel či hudebních uskupení a my jsme s nimi v úzkém kontaktu. Místní publikum je tedy velmi náročné. Pořádáme koncerty napříč žánry, od lokálních kapel přes vážnou hudbu po velké produkce. Do dalších let připravujeme spolupráci s místním klubem Duku Duku, aby jsme rozšířili produkci o neformální scénu. Jako první společná akce proběhl Vánoční bigbeat.

Tanec

V roce 2022 bylo vedením města rozhodnuto o zrušení městského plesu. Oproti tomu se nám podařilo obnovit taneční kurzy pro studenty středních škol v Moravské Třebové.

Přednášky, besedy

Pořádáme přednášky, workshopy i besedy.

DATUM	NÁZEV	Návštěvnost
18.1.	masopustní dílna pro veřejnost	68
22.1.	Příběh Sněhové vločky	140
25. 1.	Listování	113
28. 1.	MĚSTSKÝ PLES PERLA	140
1.2.	KomedioGRAF - Zkurvení Havlisti	130
14.2.	Koncert Josefa Klíče	77
	Divadlo pro školy - Antigona	120
18.2.	MASOPUST	2200
26.2.	O Pračlovíčkově - Tramtárie Olomouc divadlo pro děti	113
1.3.	The naked thruth/Odhalená pravda - divadlo pro dospělé	112
3.3.	Kulíšek - pantomima pro školy	117
18.3.	Irský taneční večer s živou hudbou - Svátek Sv. Patrika	136
	DNY SLOVENSKÉ KULTURY	
	Květinová show	160
31.3.- 2.4.	Hrdza	145
	Blue cimbal	118
	Kontrabas	140
21.4.	divadlo pro školy - 3 tales - Tři pohádky 2x	200
24.4.	Zdeněk Izer	202
04.05.	MAJÁLES	1000
15.5.	LokVar - Tatínek není k zahazení - pro MŠ	90
13.6.	Divadlo DNO - Liška Bystrouška - 2x pro ZŠ	252
16.-17. 6.	ROZMARNÉ LÉTO	600
22.6.	JAVORY	366
	ZÁMECKÉ KULTURNÍ LÉTO	
2.7.	J.K. Tyl - Nezlob, nebo přijdou Houbuše	60
6.7.	Novarock / Svitavský bigband	120
9.7.	Divadelní spolek Jaromír - Lampa pana Aladina	60
13.7.	Boušková & Omáčka, Proč ne band	150
16.7.	Malé divadlo Praha - O Sněhurce	60
20.7.	Interstate 60 / Happy hour	180
23.7.	ToTeM - O Smolíčkovi	80
27.7.	Kavrteto Ivana Hřebabetzkého / Fermáta	160
30.7.	DNO - Dinosauří pohádka	180
3.8.	Mother's angles / PNS	200

6.8.	Jarmareční divadlo Padam - Mechuchelácké dobrodružství	50
10.8.	Kačenka & strašidla / Kopjam	180
12.8.	4 TENOŘI	1200
13.8.	Teatro Rajdo - Karkulka červená	60
17.8.	Dezabura / Dobré ráno Blues band	250
20.8.	Teatr Pavla Šmída - Zapomenutá pohádka	50
24.8.	Stonekid band / Do větru	200
26.8.	SLAMÁK	3000
	Taneční	50
1.9.	ACcousticbox na zámku - 10 let	1000
24.9.	Trio bel canto - Koncert vážné hudby	45
19.9.	Na stojáka / Pavlásek	60
	O jako Otesánek	15
22.10.	Komediograf - Skečmen - Divadlo pro dospělé	78
29.10.	Divadlo pro děti - Nedopečený koláček - LBH	60
6.11.	Divadlo pro školy - DAMÚZA - Jakoubkovo splněné přání	161
	SAMHAIN	2500
	Mentalista Radek Bakalář	180
1.11.	Divadlo pro školy - Drak Huckelbury Finn - SY	149
19.11.	Buchty a loutky - Detektiv Emil a králík s velkýma ušima	69
20.11.	divadlo pro školy - LokVar - Brouček	198
8.11.	Jiří Kolbaba - cestovatelská přednáška	120
14.11.	Varhaní koncert v kostele	300
2. 12.	ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍHO STROMU	1500
5. 12.	MIKULÁŠ NA ZÁMKU	554
10.12.	Dechový orchestr Malá Haná - vánoční koncert	120
17.12.	Teatr Pavla Šmída a Kejklíř Vojta Vrtek - Zpátky do Betléma - pro děti	54
15.12.	Divadlo pro školy - KUFR - Vánoční hra aneb...	193
17.12.	Adventní koncert AcousticBox	200
31.12.	SILVESTROVSKÝ OHŇOSTROJ	4000
	SOUČET	24585

2. Tvorba studie Kulturního centra v areálu ul. Jiráskova - budoucí Miza centrum

Město Moravská Třebová v roce 2022 vyhlásilo architektonicko-urbanistickou soutěž o návrh revitalizace brownfieldu v opuštěném průmyslovém areálu v ulici Jiráskova. Součástí rozvojové vize města je oživení kulturní a komunitní činnosti a začlenění celé lokality do centra města. V budoucnu by zde mohl vyrůst společenský sál s kapacitou 250–500 osob, menší kinosál pro 80 osob, nová městská komunitní knihovna, zázemí pro depozitář muzea a dále také bar, kavárna a další prostory pro spolkový život. Součástí zadání bylo také vybudování nezbytných parkovacích míst. Vítězem architektonicko _ urbanistické soutěže byla z dílny Rusina Frei architekti.

V roce 2023 došlo k jednáním nad vznikem studie Kulturního centra. Došlo k úpravám oproti zadání soutěže. Nově do Kulturního centra vstoupila potřeba vytvořit zázemí pro Rodinné centrum. Naproti tomu došlo k rozhodnutí z prostoru vymístit prostor depozitu muzea, který by byl řešen v rámci projektu revitalizace Zámeckého mlýna.

Zároveň byl vytvořen podklad pro podání Žádosti revitalizace parku u muzea, který zasahuje do areálu budoucího centra Miza a tento areál zpřístupňuje veřejnosti.

3. Tvorba kvalitního zázemí

Pokud chceme tvořit kvalitní práci, potřebujeme k tomu kvalitní nástroje. Je tedy nezbytné investovat do nových technologií. V roce 2023 došlo k:

- zakoupení světelné techniky, uchycení a boxů na přepravu
- dokoupení kvalitních pódiových desek - Nivtec
- zkvalitnění pracovního prostředí / notebooky a mobilní telefony zaměstnancům KSMT/
- školení týmu

4. Spolupráce

Spolupráce se spolky a místními organizacemi vnímáme jako stěžejní pro město i naši organizaci. Snažíme se vycházet vstříc a nabízíme prostory muzea a zámku i naši odbornou pomoc. Vedeme dialog. Velice si vážíme pomoci lidí a organizací při realizaci našich akcí. Sítujeme s ostatními kulturními centry. Jsme členem Nové sítě – kulturního networku / V tomto projektu jsme v sekci „ve spojení“. Staly jsme se členy nové organizace slučující kulturní centra napříč ČR.

5. Propagace

Činnost kultury je pravidelně propagována v místním tisku (Zpravodaj), dále je používána tištěná reklama v podobě plakátů, plakátovacích ploch či banneru umístěném na pěší zóně městské památkové rezervace. Svoje akce dále propaguje formou tiskových zpráv zasílaných prostřednictvím zřizovatele do ČTK. Město Moravská Třebová společně s Turistickým informačním centrem města sledují a podporují propagaci kulturní činnosti.

Velkým dílem PR Kulturních služeb tvoří propagace na sociálních sítích. Pravidelná propagace a vedení zpětných foto reportů se ukázala jako efektivní. Prestiž kulturních služeb je podpořena fotografiemi z akcí fotografa Lukáše Knolla.

Roční statistiky FB stránky:

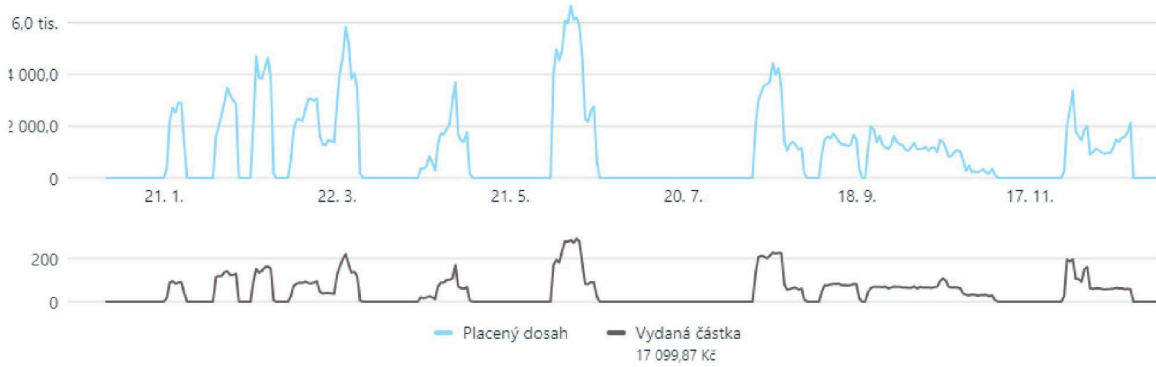
Trendy reklam

Placený dosah ⓘ

79 965 ↓ 30,8 %

Placená zobrazení ⓘ

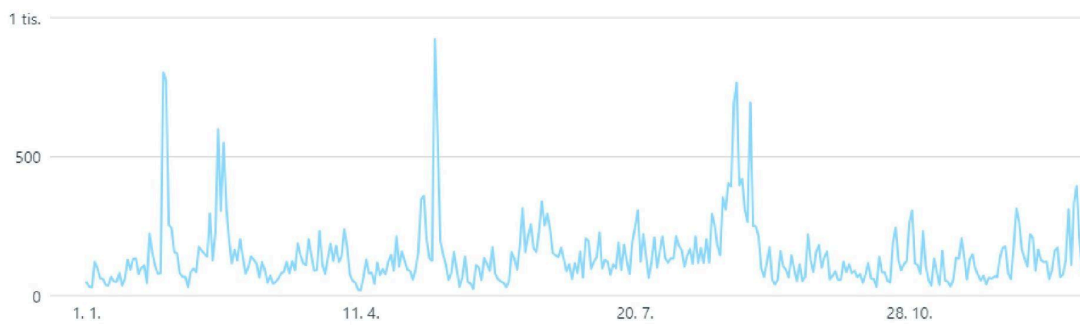
449 673 ↓ 19,3 %

Návštěvy

Návštěvy na Facebooku ⓘ

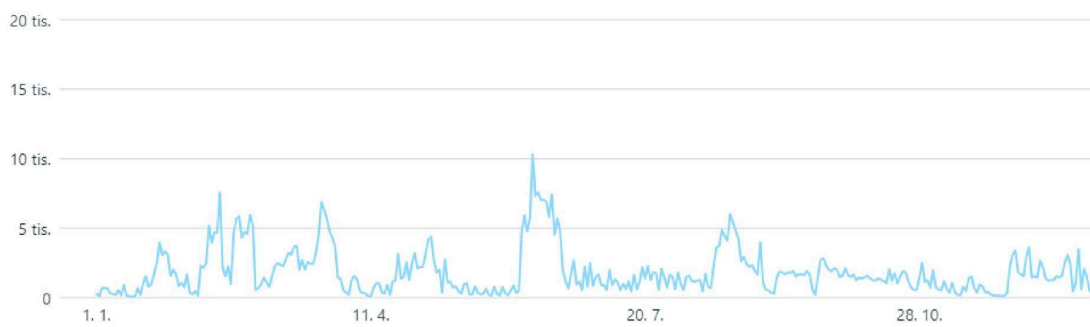
53,4 tis. ↑ 396,1 %

Dosah

Dosah na Facebooku ⓘ

127,9 tis. ↑ 78,3 %

7. Zhodnocení

Rok 2023 byl rokem návratu diváka. Velký zájem o kulturní produkci jsme se rozhodli neohrožit snížením počtu kulturních pořadů i přes to, že celý tým byl zatížen nad rámec své činnosti přípravou stěhování. Došlo k podpoře kulturních aktivit ze strany Nové sítě, která podpořila alternativní programy.

V dalším roce nás čeká zahájení řady realizací a s nimi spojených nových výzev. Rekonstrukce budovy muzea, renovace Kulturně kreativního centra v Boršově, realizace revitalizace a následného oživení areálu budoucího kulturního centra. Neboť naše podmínky jsou stále nestabilní budeme i nadále muset být velmi flexibilní. Zároveň nadále být partnerem města při dalších krocích v narovnávání kulturní infrastruktury města, potažmo nového kulturního centra, které našemu městu tak moc chybí.

V Moravské Třebové 2023

MgA. Marie Blažková, ředitelka organizace

KINO

Název: Městské kino

Sídlo: Svitavská 315/18, Moravská Třebová 57101

IČ: 00371769

Web: www.ksmt.cz

E-mail: kino@ksmt.cz

Tel.: +420 461 544 283

Personální obsazení

Vedoucí kina, hlavní pokladní: Jana Kašpaříková

Uklízečka, uvaděčka: Markéta Lukáčová

Dohoda DPP: 6 osob

Provoz městského kina v Moravské Třebové je bezprostředně spojený s budouvrou muzea. Samotný kinosál - dříve přednášková místnost - je používán pro účely kina od 90. let. Kinosál je bohužel nedostatečně odhlučněn. Technické vybavení - zvuk, projekce - je průběžně upgradováno, aby splňovalo standardy filmové produkce. Úroveň a kvalita služeb se odvíjí od faktu, že primární funkci budovy je muzeum a nikoliv kino. Chybí zde zázemí prodeje občerstvení, pohodlné sedačky s držáky na nápoje atd.. Zároveň dochází ke křížení provozu, kdy kino ruší návštěvníky muzea. Proto je v budoucnu počítáno s přemístěním kina do areálu budoucího kulturního centra Miza. Současný kinosál pak bude využíván v rámci samoobslužné muzejní edukační linky doplňující expozici muzea.

V roce 2024-2026 proběhne rekonstrukce muzea. Služby kina tak budou omezeny pouze na promítání letního kina.

1. Přehled filmových premiér roku 2023 / Návštěvnost / Tržby

Celková návštěvnost za rok 2023:

Činila 6.138 osob a vstupné celkem 653.989,-Kč.

Bylo odehráno 282 představení a promítalo se jak pro běžné diváky, tak pro školy a družiny.

Úspěšné promítání dětských filmů je dáno převážně návštěvou škol a družin.

výběr z nejúspěšnějších filmů roku 2023

Avatar 2	157 ks	24.870,-
Ostrov	173 ks	24.220,-
Děti Nagana	97 ks	13.580,-
Super Mario	176 ks	26.190,-
Buď chlap	135 ks	18.790,-
Onemanshow	190 ks	26.600,-
Tlapková patrola	339 ks	42.410,-

V rámci projekce letního kina v parku u muzea bylo v červenci a srpnu odpromítáno 7 filmů, celková návštěvnost byla kolem 500 osob. Vstupné na filmy bylo dobrovolné a konečný výtěžek činil 6.731 Kč.

ČERVENEC   **začátky filmů 21:30 hod.**

- 8.7. Střídavka /ČR/ komedie, 90 min., přístupné od 12 let
- 14.7. Za vším hledej ženu /ČR/ komedie, 105 min., přístupné od 12 let
- 21.7. Přání k narozeninám/ČR/ komedie, 93 min., přístupné od 12 let
- 28.7. Ostrov /ČR/ dobrodružná komedie, 100 min., přístupné od 12 let

Celkem dobrovolné vstupné   3.235,-Kč

SRPEN   **začátky filmů 21:00 hod.**

- 4.8. Děti Nagana /ČR/ rodinný film, 98 min.
- 11.8. Buď chlap /ČR/ dobrodružná komedie, 96 min.
- 18.8. Život pro samouky /ČR/ komedie, 90 min., nevhodné pro děti do 12 let

Celkem dobrovolné vstupné   3.496,-,-Kč

Některé filmy se díky nepřízní počasí nemohly odehrát.

MĚSTSKÉ MUZEUM

Název: Městské muzeum Moravská Třebová
Sídlo: Svitavská 18, 571 01 Moravská Třebová
Web: www.muzeummoravskatrebova.cz
E-mail: muzeum@ksmt.cz
Tel.: +420 461 544 285

Personální obsazení

Vedoucí muzea: Mgr. Monika Marhounová
Historik a archivář, kurátor podsbírek: Mgr. Tomáš Thun
Archeoložka a historička, kurátorka podsbírek: Mgr. Lucie Žáková
Knihovnice, pokladní, průvodkyně: Iva Žáčková
Technik: Pavel Machálek
Údržbář, technik: Pavel Niedoba
Uklízečka: Markéta Lukáčová

Charakteristika sbírkového fondu

V roce 2002 byl sbírkový fond muzea zapsán do Centrální evidence sbírek. Sbíрку Městského muzea v Moravské Třebové zapsanou pod číslem MMO/002-05-10/210002 tvoří dvanáct podsbírek – historie, archeologie, výtvarného umění, fotografií, negativů a diapositivů, písemností a tisků, knih, militárií, podsbíрка numismatická, mimoevropská, geologická a zoologická. V posledních letech je vytvářena nová podsbíрка pohlednic.

Muzeum ve své stálé expozici prezentuje jednak návštěvnicky atraktivní tzv. Holzmaisterovu sbíрку s předměty z mecenátu moravskotřebovského rodáka L. V. Holzmaistera, posbíranými na přelomu 19. a 20. století na jeho cestách po Asii, Jihovýchodní Asii a severní Africe, a dále sbíрку předmětů vztahující se k historii města a regionu. Mezi nimi dominuje vzácná flanderská tapiserie a mramorové medailony s reliéfními portréty Ladislava z Boskovic a jeho manželky. Z konce 16. století pocházejí také epitaf rodiny Schartovy, portrét Jana z Boskovic na úmrtním loži, hákovnice, cechovní památky, kamnové kachle a jiné archeologické nálezy, rukopisy a staré tisky.

Muzejní knihovna

Součástí městského muzea je také veřejná knihovna, jejíž fond zahrnuje jak knihy veřejně dostupné, tak také knihy, jež jsou zařazeny do sbírkového fondu muzea. Celkový počet knihovních jednotek je 9116, celkový počet registrovaných uživatelů je 12.

Roční přírůstek do knihovního fondu za rok 2023 nebyl vyčíslen z důvodu odchodu knihovnice Ivany Žáčkové do důchodu v říjnu 2023.

Zpracování knihovního fondu za rok 2023 bude vytvořen novou novým odborným pracovníkem muzea (kurátorem podsbírkou knih), kterého muzeum plánuje přijmout v průběhu roku 2024.

EVIDENCE A PRÁCE SE SBÍRKOU

Během roku 2023 proběhla inventarizace podsbírkou Geologická - celkem 2.216 evidenčních čísel (dle zákona č. 122/2000 Sb.), která byla řádně dokončena dne 31. 12. 2023.

V roce 2023 bylo do CES přidáno 765 evidenčních čísel (podsbíрка Pohlednice) a zároveň bylo v CES schváleno vyřazení celkem 722 evidenčních čísel, a to v podsbírcce Fotografie. Jednalo se o nápravu omylu zápisu do CES z doby předchozího vedení muzea.

V dubnu 2023 prošla revizí podsbíрка Militária, kterou provedl v rámci mezimuzejní spolupráce Mgr. Jan Tetřev z Východočeského muzea Pardubice.

Kurátoři také pravidelně monitorovali uložení podsbírek v depozitáři a stav jeho vnitřního prostředí.

(!) Vedení muzea zde upozorňuje na nevyhovující podmínky depozitního prostředí pro muzejní sbírkové předměty ve stávajícím depozitáři v podkroví muzejní budovy. Především z důvodu značného výkyvu teplotních rozdílů a vlhkosti v rámci střídaní letního a zimního období, a to zejména ve střešních rizalitech, kde jsou výkyvy obou veličin největší a zároveň vysoká prašnost a výskyt škůdců. Zároveň poukazuje na naprosto nevhodné uložení

předmětů konkrétně pro sbírku textilií. Textilie jsou z velké části pověšeny na ramínkách oproti správnému muzejnímu způsobu uchování textilu, který má být deponován v horizontální poloze, bez dopadu UV záření, chráněn proti škůdcům.

Akviziční činnost

Muzeum přijalo celkem 7 předmětů do sbírky. Do přírůstkové knihy byly zapsány získané předměty pod těmito evidenčními čísly:

H1/23 - Odznak k otevření České školy v MT a olověné poštovní plomby

H2/23 - obraz: Gustav Tauschinsky, Bez názvu (kvaš, nedatováno. Pohled na křižovatku Jevíčská, Bránská, Gorazdova)

H3/23 - litografie: Wilhelm Horn: Ženich a nevěsta ve hřebečském kroji (litografie, 1837)

H4/23 - písemnost: Ručně psaná zpráva o situaci Němců v MT ze dne 28. 8. 1946

H5/23 - album fotografií: Soukromé album neznámého vlastníka zachycující jeho blízkého přítele ak. mal. Fr. Strážnického

H6/23 obraz - Autoportrét Františka Strážnického. Nedatováno, olej na plátně.

H7/23 Fotoalbum „Mein Arbeitsdienst“, soukromé fotografie ze 40. let 20. století

Náklady na nákup sbírkových předmětů činily celkem 21 300 Kč.

Restaurování předmětů:

K restaurování byly vybrány předměty pro chystanou etnografickou expozici Hřebečska. Celkový počet restaurovaných předmětů byl jedenáct. Většinu tvořily předměty etnografického charakteru, jako jsou krojové součástky - opasky vyšívané pavím brkem, sotůrek, špencer a bursa. Restaurování textilních a kožených předmětů provedla restaurátorka Zuzana Červenková z Bakova. Toto restaurování bylo podpořeno dotací z Pardubického kraje.

Dále byly restaurovány dva obrazy z podsbírký Výtvarné umění: Portrét muže a Ženy (pendant). Restaurování provedl restaurátor Mgr. Lukáš Koval, PhD.

Za rok 2023 celkové náklady na restaurování činily 199 000 Kč.

MEZIMUZEJNÍ VÝPŮJČNÍ, ODBORNÁ ČI METODOLOGICKÁ SPOLUPRÁCE

Městskému muzeu se i nadále daří vzájemný network se spřátelenými paměťovými institucemi rozvíjet a udržovat (viz Výroční zpráva 2022), v roce 2023 jsme navázali další plodnou spolupráci s Muzeem J. A. Komenského v Uherském Brodě a s Českým muzeem stříbra v Kutné Hoře.

Městské muzeum provedlo celkem 79 badatelských úkonů (návštěvy, dotazy, konzultace, žádosti o rešerše atd.)

V rámci přípravy etnografické expozice o Hřebečsku jsme také navázali spolupráci s Etnografickým ústavem Moravského zemského muzea v Brně, se kterým jsme se zapojili do projektu *Tradice v obrazech*. Jedná se o multimediální projekt, který prostřednictvím

fotografií s doprovodnými texty seznamuje veřejnost s krásou a příběhy lidových krojů. Z této spolupráce pak vzniklo několik velkoformátových fotografií historických hřebečských krojů. (viz níže sekce výstavy).

Zápůjčky:

Celkem bylo zapůjčeno 181 evidenčních čísel do jiných paměťových institucí. (viz závěrečné zhodnocení).

Konkrétně to byly instituce:

- Hrad Bouzov – kolekce kolekci kamnových kachlů vyrobených na arcivévodovu zakázku pro řádový hrad Bouzov a textové panely z výstavy uskutečněné v moravskotřebovském muzeu na jaře roku 2022.
- Muzeum J. A. Komenského v Uherském Brodě - předměty pro výstavu Na březích Nilu, dále pak orientální část Holzmaisterovy sbírky.
- Městské muzeum a galerie Svitavy – předměty pro výstavu Hřebečsko známé a neznámé
- Muzeum stříbra v Kutné Hoře – staroegyptské předměty (dlouhodobá zápůjčka).

Publikační činnost:

- Moravskotřebovské vlastivědné listy č. 30
Jako každý rok vyšlo v úvodu roku 2024 další číslo Moravskotřebovských listů - odborného periodika, věnujícího se regionálním historicko-vlastivědným tématům, jehož 30. ročník kurátoři Mgr. Lucie Žáková a Mgr. Tomáš Thun připravili k vydání.

Kromě MVL publikovala také naše archeoložka a historička Mgr. Lucie Žáková články s názvem:

- "Osobnosti archeologie na Moravskotřebovsku" (v "Innocenc Ladislav Červinka a jeho doba", sborník příspěvků z konference Dějiny archeologie v českých zemích a na Slovensku, Olomouc 13.- 15. září 2022)
- "Žákovský archeologický kroužek působící při moravskotřebovském muzeu v 50. a 60. letech 20. století" (v "Učitelé a archeologie", kolektivní monografie vydaná Národním pedagogickým muzeem v Praze).

PRÁCE S VEŘEJNOSTÍ

Výstavní činnost:

Muzeum bylo v roce 2023 otevřeno pro veřejnost do srpna 2023.

K tomuto datu je zde uveden soupis výstav a akcí pro veřejnost, včetně statistik.

- VÝSTAVA NA ZÁMKU „ZIMNÍ TŘEBOVÁ“ 9. 2. – 31. 1. 2023
Do konce ledna 2023 trvala výstava zahájená v prosinci předešlého roku. Prezentovala přehlídku obrazů a fotografií místních autorů, kteří zachytili pohled na Moravskou Třebovou s její zimní atmosférou.

- **VÝSTAVA VE STŘEDISKU ČESKO-NĚMECKÉHO POROZUMĚNÍ „ALOIS CZERNY A ARCHEOLOGIE“ 1. 2. – 31. 3. 2023**

Ve spolupráci se Střediskem česko-německého porozumění Walthera Hensela jsme připravili výstavu přibližující významnou moravskotřebovskou osobnost Karla Czerneho. Výstava byla zaměřena zejména na jeho působení v oblasti archeologie.

Součástí otevření byla také přednáška autorky Mgr. Lucie Žákové k osobnosti K. Czerneho jako archeologa.

- **VÝSTAVA V MUZEU „NEDOKONČENÁ DÁLNICE VRATISLAV-BRNO-VÍDEŇ“ 21. 3. 2023 – 18. 6. 2023**

Výstava Nedokončená dálnice Vratislav Brno Vídeň připomněla průběh a okolnosti stavby tohoto unikátního válečného projektu s přihlédnutím k regionu Moravskotřebovska.

Součástí výstavy byly také předměty a archivní materiály, které se nachází ve sbírkách našeho muzea.

V rámci vernisáže proběhla také přednáška autora výstavy Ing. Tomáše Jandy s aktualizovanými informacemi k průběhu stavby dálnice zejména z okolí Linhartic a Rozstání.

- **INTERAKTIVNÍ VÝSTAVA NA ZÁMKU „MUŽ, KTERÝ ZASTAVIL ČAS“ 10. 5. – 18. 6. 2023**

Interaktivní výstava pro děti a dospělé, která hravou a interaktivní formou přibližovala principy animačních strojů před nástupem filmu. Výstavu autorsky připravilo studio OP&K, umělecká dvojice Pavla Šnajdarová a Ondřej Malý.

- **VÝSTAVA VE DVORANĚ „JELENOVI-LITOGRAFIE: litografické práce Oldřicha, Veroniky a jejich dcery Františky Jelenových“ 19. 5. – 27. 8. 2023**

Tradičně ve spolupráci se Spolkem přátel ex libris i letos jsme uspořádali výstavu grafiky ve dvoraně muzea. Tentokrát byla představena pražská rodina výtvarníků, kteří se věnují každý trochu jinak svému oboru. Zahájení výstavy se konalo v rámci festivalu Muzejní noc 2023.

- **MORAVSKOTŘEBOVSKÁ MUZEJNÍ NOC 19. 5. 2023**

I v roce 2023 se městské muzeum zapojilo do každoročního festivalu muzejních nocí.

Tématem bylo 100. výročí úmrtí mecenáše našeho muzea L. V. Holzmaistera.

K tomuto výročí naši kurátoři připravili venkovní panelovou výstavu o životě a cestách L. V. Holzmaistera, jež rovněž zahájila Muzejní noc 2023.

Součástí programu byla také vernisáž litografií umělecké rodiny Jelenových, přednáška egyptologa a afrikanisty PhDr. Pavla Onderky z Náprstkova muzea v Praze a následné promítání filmu Cesta kolem světa z hollywoodské produkce z roku 1958.

- **VÝSTAVA V MUZEU PROJEKT „TRADICE V OBRAZECH“ 20. 6. – 27. 8. 2023.**

Výstava velkoformátových fotografií, která proběhla v letní muzejní sezóně, je součástí obsáhlého projektu s názvem Tradice v obrazech. Tento projekt má za cíl zmapovat a ukázat krásu a variabilitu historických krojů z regionů, které nejsou veřejnosti až tak dobře známé jako například kroje z jihomoravských oblastí a primárně se zaměřují na oblasti Čech či původní německo-jazyčné regiony. Realizátorem projektu je tým spolupracovníků známého fotografa Václava Šilhy, držitele ocenění Czech Press Photo 2012 v kategorii Příroda a Životní prostředí.

K fotografiím projektu tak přibyly také fotografie místních historických krojů Hřebečka z regionu Moravskotřebovska, Svitavska a Lanškrounska.

- **VÝSTAVA NA ZÁMKU VENDULA CHALÁNKOVÁ: ILUSTRACE NEJEN „S OBYŠEM“.** 23. 6. – 26. 9. 2023

Výstava, uspořádaná na zámku pro léto 2023 představila návštěvníkům zámeckých výstavních prostor brněnskou vizuální umělkyni, performerku, malířku, ilustrátorku, autorku filmových animací, autorku hraček, výšivek a šperků pod značkou Zvrhlý vkus. Svým dílem patří Vendula Chalánková mezi nejvýraznější současné české výtvarnice a je zastoupena v sbírkách našich prestižních výstavních domů. Výstava na zámku představila její ilustrátorskou tvorbu, inspirovanou brněnskými velikány a jejich dílem jako je G. Mendel, J. Těsnohlídek, L. Janáček či J. Skácel. Návštěvníci si mohli prohlédnout kolekci koláží inspirovaných Liškou Bystroušskou a životem J. G. Mendela, na kterých spolupracovala se slovenským umělcem Jánem Obyšovským.

- festival **DNY ARCHITEKTURY** 5. 10. 2023 Městská radnice

Muzeum se v roce 2023 přihlásilo do festivalu Dny architektury, který se každoročně koná na přelomu září a října a v mnoha městech po celé republice a přibližuje obyvatelům i návštěvníkům významné architektonické památky či stavby našich sídel.

Akce tak přiblížila významnou rekonstrukci budovy městské radnice na konci 50. let, kde byla použita unikátní konstrukční technologie, vynalezená týmem odborníků z okruhu docenta Cigánka z VUT Brno. Tato pilotní technologie zachránila radniční věž před zřícením a byla pak využita opakovaně na dalších rekonstrukcích historických objektů.

V rámci této akce proběhla přednáška doc. Ing. Petrem Cikrleho, PhD. z fakulty Stavební VUT Brno, který posluchačům přiblížil ojedinělou záchrannou akci z technického hlediska, historický význam radnice pak prezentoval Mgr. Tomáš Thun.

Přednášková činnost:

L. Žáková: Alois Czerny a archeologie (1. 2. 2023) Středisko W. Henzela

T. Janda: Nedokončená dálnice Vratislav-Brno-Vídeň (23.3. 2023) kinosál muzea

L. Žáková, T. Thun: Páter Karl Karafiát a Moravská Třebová (5. 4. 2023) Středisko W. Henzela

P. Petr: Německé letecké spolky na Hřebečsku a jejich osobnosti (3. 5. 2023) Středisko W. Henzela

P. Onderka: L.V. Holzmaister jako sběratel (19. 5. 2023) kinosál muzea

T. Thun: Baumann von Waldstrass aneb kterak synek moravskotřebovského punčocháře ke šlechtictví přišel (7. 6. 2023) Středisko W. Henzela

P. Petr: Letecké dny na Hřebečsku 1914-1918, Středisko W. Henzela

P. Cikrle, T. Thun: Unikátní rekonstrukce moravskotřebovské radnice na přelomu 50.- 60. let 20. století. Městská radnice

L. Žáková: Adolf Janisch, učitel, muzejník, archeolog (11. 10. 2023) Středisko W. Henzela

L. Žáková také provedla dvakrát přednášku pro posluchače Univerzity třetího věku, kde se věnovala víc jak stopadesátileté historii muzejnictví v Moravské Třebové a jejím osobnostem.

V měsíci červenci provedl historik Tomáš Thun tradiční komentovanou přednášku o historii města pro bývalé pracovnice závodu Hedva.

V září pak proběhla stejná komentovaná přednáška pro pedagogy místních škol.

Na podzim muzejníci vytvářeli program pro historické praktikum dle požadavků místního gymnázia.

Statistiky návštěvnosti:

	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023*
Vstupenky			
Celkem návštěvníků	1161	1882	3754
Plné vstupné	309	410	1147
Snížené (děti, důchodci)	486	547	1031
Rodinné	148	159	193
Zdarma	218	766	1383

*Do celkové statistiky je také započítána návštěvnost námi organizovaných výstav na zámku. Naopak zde nejsou zahrnuty počty návštěvníků přednášek a návštěvníků výstav ve dvoraně muzea, které jsou vždy volně dostupné v době otevření muzejní budovy (včetně návštěvníků kina).

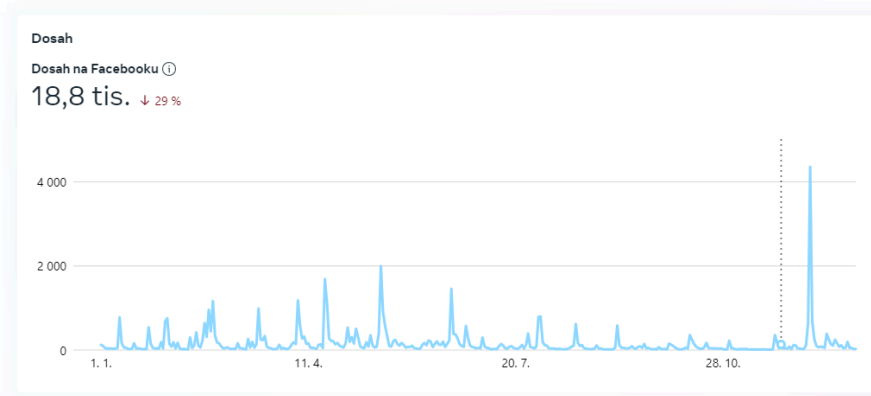
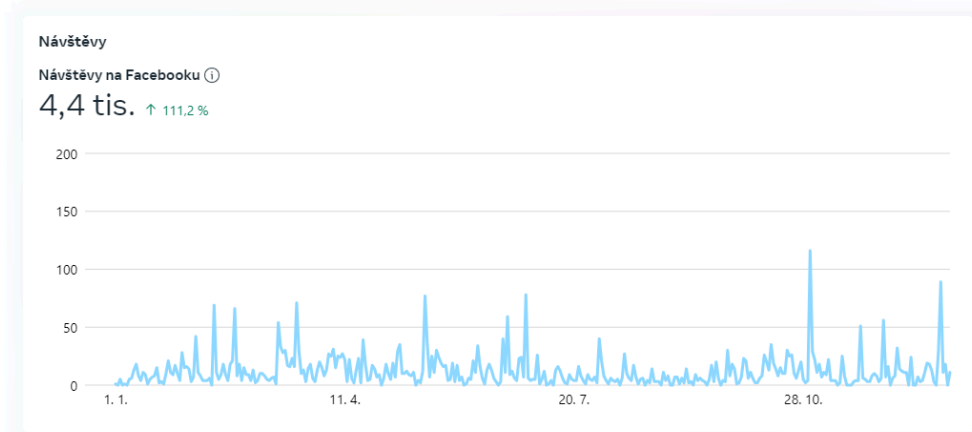
Propagace:

Činnost muzea je pro místní obyvatele propagována zejména v místním tisku (Zpravodaj), dále je používána tištěná reklama v podobě plakátů, plakátovacích ploch či banneru umístěném na pěší zóně městské památkové rezervace. Svoje akce dále propaguje formou tiskových zpráv zasílaných buď prostřednictvím zřizovatele, nebo vlastní iniciativou do ČTK. Muzeum spolupracuje na propagaci s městem Moravská Třebová, na jejich webových stránkách se také objevuje reklama na muzejní aktivity. Stejně tak s námi spolupracuje Městské informační centrum (MIC).

Muzeum je řádným členem Asociace muzeí a galerií ČR a je zapojeno také do internetového portálu Kudy z nudy, kde svoje akce také inzeruje.

Muzeu se také daří rozšiřovat okruh sledujících uživatelů na sociálních sítích – naši muzejní stránku Facebooku sleduje rozšiřující se počet uživatelů, díky službě Google Analytics muzejní web zaznamenává rovněž větší počet sledujících či vyhledávajících informace o našich službách. Pravidelně také poskytujeme rozhovory do regionálního rozhlasu ČRo Pardubice.

Roční statistiky FB stránky:

Komentář:

Z roční statistiky sociální sítě Facebook vyplývá, že muzejní profil navštěvuje o cca 111% návštěvníků oproti předešlému roku. Pozice dosahu a sledování mírně poklesly, což přičítáme menší aktivitě na FB ve druhé polovině roku 2023 z důvodu přípravy na stěhování muzea.

Investiční projekty

Řešené projekty:

- Dotace z rozvoje venkova (PRV)

Poskytovatel: Státní zemědělský investiční fond (SZIF)

Hlavní příjemce: Kulturní služby města Moravská Třebová

název: **Nové vybavení muzea v budově Latinské školy**

registrační číslo 22/007/19210/453/200/003255

garant: Městské muzeum Moravská Třebová

řešitel: MgA. Marie Blažková, ředitelka KSMT, Mgr. Monika Marhounová, vedoucí muzea

období projektu: 2022-2023

Tento projekt byl dílčí částí projektu řešeného zřizovatelem, jenž v rámci rekonstrukce městské historické budovy tzv. Latinské školy hledal využití pro tuto budovu. V červnu 2023 byla stavební část rekonstrukce dokončena, a muzeum tak získalo prostor na přípravu stálé etnografické expozice v patře a přesun kanceláří z budovy městského muzea. Práce na etnografické expozici začaly v měsíci září a pokračovaly do dalšího roku. Otevření expozice bylo naplánováno na březen 2024.

Autorem muzejní expozice byla Mgr. Lucie Žáková, historička, archeoložka a kurátorka sbírek městského muzea; autor návrhu expozice je Ing. arch. Martin Šimek. Dodavatelem a realizátorem expozice je Expoline AT s.r.o.

- Dotace z Ministerstva pro místní rozvoj Integrovaného regionálního operačního programu 2022-2027 MUZEA – SC 4.4 (ITI).

Projekt: **Obnova objektu muzea v Moravské Třebové a vytvoření nové expozice**

hlavní příjemce: město Moravská Třebová

registrační číslo:

garant projektu: Městské muzeum Moravská Třebová

řešitelé: MgA. Marie Blažková, ředitelka KSMT, Mgr. Monika Marhounová, vedoucí muzea

období: 202-2026

Cílem projektu je rozšíření a modernizace expozic, včetně provedení nezbytných stavebních úprav v celém objektu, zahrnujících nové podlahy, opravu zázemí a pokladny, zajištění bezbariérovosti, opravu elektroinstalace a dalších sítí.

Bude zde vytvořena nová muzejní pokladna návštěvníckým zázemím (šatny), zbudování výtahu z přízemí do 1. patra a edukační místnost, tak aby městské muzeum mohlo splňovat standardy moderní paměťové instituce.

Druhým cílem je vytvoření nové stálé expozice, která bude vycházet z Mimoevropské podsbírky a jejích nejvýznamnějších předmětů, zároveň však bude reflektovat historii města, vztah jeho obyvatel k němu a dotkne se také otázky jiných národnostních či etnických kultur, které byly a v současnosti jsou jeho součástí. Nová expozice se také pokusí vyrovnat s aktuálním diskursem o původu a způsobem interpretace mimoevropských artefaktů, jež jsou součástí veřejných evropských muzejních sbírek.

Autorem nové muzejní expozice je egyptolog a afrikanista PhDr. Pavel Onderka, kurátor sbírek Náprstkova muzea asijských, afrických a amerických kultur v Praze.

Autory architektonického řešení expozice jsou Ing. arch. Martin Hrdina a grafik Michal Pavlík ze studia Hrdina a Pavlík Brno.

Zhodnocení činnosti:

Rok 2023 byl pro muzeum ve znamení příprav na stěhování muzea do náhradních prostor z důvodu rekonstrukce muzejní budovy naplánované na rok 2024.

První polovinu roku tedy muzeum vykonávalo svou obvyklou muzejní činnost, zorganizovali jsme výstavy pro veřejnost jak v muzeu, tak také na zámku, zrealizovali popularizační přednášky s tematikou moravskotřebovského muzejnictví či historie regionu.

Vzhledem ke statistikám lze říci, že návštěvnost a povědomí o činnosti městského muzea stále stoupá. Celková návštěvnost byla do konce srpna 3745 návštěvníků, což je číslo přesahující návštěvnost „předcovidového“ roku 2019, a to je statistika za pouhých 8 měsíců, kdy bylo muzeum pro veřejnost otevřeno (!). Je třeba ale uvést také fakt, že určitý vliv na rapidní zvýšení návštěvnosti muzea mělo také dopředu avizované uzavření muzejní budovy a stálé expozice.

V září 2023 jsme pak pro veřejnost muzeum uzavřeli a pracovníci muzea začali s přípravou na stěhování, které se uskutečnilo koncem roku 2023.

Vystěhovány byly veškeré prostory muzea kromě depozitáře, stálá expozice byla zapůjčena do dvou muzeí. O staroegyptskou část expozice projevil zájem Muzeum stříbra v Kutné Hoře, kam byla zapůjčena do konce roku 2025. Orientální část sbírky jsme pak zapůjčili na výstavu do Muzea J. A. Komenského v Uherském Brodě. Převoz obou částí expozice do samotných muzeí proběhl na začátku prosince 2023.

Příprava na stěhování muzea nám zabrala 4 měsíce. Náročné bylo zejména přesunout archiv a knihovnu. Veškerý knihovní a archivní fond byl uložen do speciálně vyrobených krabic a přesunut do náhradních prostor, které nám poskytl zřizovatel (prostory bývalého ředitelství Hedva), kde je nyní většina knihovního fondu s částí archivu uložena.

V těchto prostorách také vznikl provizorní depozitář pro mobiliární sbírky, které byly umístěny původně ve sklepním depozitáři zámku. Tuto možnost přesunu sbírkových předmětů z deponátu na zámku kvitujeme, protože uložení tohoto historického mobiliáře tam nebylo vzhledem vnitřnímu prostředí vhodné (vlhkost, prašnost).

Jako velkou výhodu také vidím zápůjčku stálé expozice do obou muzeí, protože uložení předmětů ze stálé expozice do stávajícího depozitáře v podkroví muzea by bylo jednak problematické z důvodu již naplněné prostorové kapacity. Některé vzácnější předměty bychom pak kvůli nevhodnému depozitárnímu prostředí nemohli uložit do stávajícího depozitáře vůbec (např. mumie Ženy).

Samotné stěhování muzejního pracoviště probíhalo na sklonku roku do prostor zrekonstruované budovy Latinské školy. Plnou pracovní činnost jsme zahájili v lednu 2024, která se plně soustředila na přípravu nové etnografické expozice.

V Moravské Třebové Červen 2024
Mgr. Monika Marhounová, vedoucí muzea

ZÁMEK

Název: Zámek Moravská Třebová
Sídlo: Zámecké nám. 185/1, 571 01 Moravská Třebová
Web: www.zamekmoravskatrebova.cz
E-mail: zamek@ksmt.cz
Tel.: +420 461 312 458

Personální obsazení
Kastelánka: Ing. Karolina Machálková
Pokladní: Tomáš Moravec
Průvodkyně: Věra Šourková
Technik, údržbář: Pavel Machálek
Uklízečka: Květoslava Drozdová
Brigádníci: 12 studentů v rámci DPP na pozici průvodců a pokladních

Zámek v Moravské Třebové plní mnoho rolí a funkcí. Svou polohou v centru města a sdílením části budov s Městskou knihovnou Ladislava z Boskovic, Základní uměleckou školou a městskými byty se stává veřejným prostorem důležitým pro občany města Moravské Třebové. Je ale také, jako historická a kulturní památka, nejvýznamnějším turistickým cílem města. Přirozeně se zde tedy kloubí mnoho činností, které se vzájemně prolínají, a je tak třeba vytvořit optimální balanc pro celý zámecký provoz směřující k naplnění všech rolí a cílů. A to vše s ohledem na uchování unikátní a cenné historické památky v nejlepším možném stavu i pro budoucí generace.

Zámek také svou podstatou a uspořádáním vytváří ideální prostředí pro mnoho kulturních aktivit, pořádání koncertů, divadel, výstav, workshopů, svatebních obřadů a oslav, konferencí a firemních akcí aj. Je významným aktérem v udržování tradic a seznamování veřejnosti s odkazem předků.

Svou činností se tedy snažíme, aby byl zámek živým subjektem po celý rok pro město, jeho občany a organizace, pro přijíždějící turisty i odborníky.

Velký důraz je kladen na vytváření příjemného funkčního prostředí a sladování veškerého provozu, společně s řádnou památkovou péčí a péčí o sbírkové předměty.

1. Zámecké okruhy

Zámek v Moravské Třebové v roce 2023 nabízel návštěvníkům dva zámecké okruhy s průvodcem.

Poklady Moravské Třebové a zámecká věž

Okruh na cca 70 min. (bez zámecké věže 50 minut) věnovaný historii, životu a zvykům šlechty na zámku v kontextu s historickými souvislostmi města Moravská Třebová.

Prohlídka začíná v předsálí rytířského sálu, kde je umístěn model zámku v podobě, jak vypadal na začátku 17. století, po přístavbě tří manýristických křídel Ladislavem Velenem ze Žerotína. Jsou zde umístěny významné dochované kamenné prvky, výjimečné jsou mramorové portrétní medailony Ladislava z Boskovic a jeho manželky Magdalény z Dubé a Lipé, kteří nechali původně gotický hrad přestavět na renesanční zámek, o čemž svědčí i portál z roku 1492, který je nejstarší dochovanou renesanční památkou na sever od Alp. Následuje Rytířský sál, jedna z mála dochovaných prostorů původního moravskotřebovského zámku z konce 15. století. Na svornících pozdně gotické křížové klenby jsou restaurované alianční znaky pánů z Boskovic, pánů z Dubé a Lipé, pánů z Kravař a pánů z Rožmberka. Následuje přesun po arkádách do třetí místnosti k významnému exponátu, kterým je bezesporu flanderská tapiserie z počátku 16. století s námětem z řecké mytologie.

Expozice pokračuje obdobím věnovaným Žerotínům, kterému jsou věnovány tři místnosti - kunstkabinet, modrý salon a jídelna.

V následujících místnostech okruhu přecházíme do doby, kdy zámek patřil Lichtenštejnům, návštěvník se zde seznámí s životním stylem významných měšťanů. Například Johan Anton Wondra byl majitelem první továrny ve městě. Také jeho syn Josef Johann byl velmi úspěšným továrníkem a starostou města. Dobový nábytek dokumentuje vývoj interiérového umění od baroka až po přelom 19. a 20. století. Zajímavé jsou například barokní sekretář, černá pánská ložnice v neorenesančním stylu nebo funkční cembalo z poloviny 19. století. Dubový nábytek je doplněn obrazy, soubory skleněných pohárů, pivních korbů, porcelánu nebo fajánsů.

Zde končí základní varianta okruhu Poklady Moravské Třebové.

Pokud si návštěvník zvolí prodlouženou variantu, expozice pokračuje výstupem do zámecké věže s novou multimediální místností a ložnicí Ladislava Veleny ze Žerotína, který se významně podílel na rozkvětu města a zámku v období vrcholné renesance.

Středověká mučírna a alchymistická laboratoř mistra Bonaciny

Dvě expozice spojené v jeden prohlídkový okruh na cca 45 min. Pojednávají o vývoji tortury v Čechách a alchymistické vědy nejen na zdejším zámku.

Moravské Třebové bylo uděleno hrdelní právo v roce 1406 a právo útrpné, což je tématem expozice nazvané Středověká mučírna, která se nachází ve sklepení moravskotřebovského zámku. Seznámí vás s nelidskými praktikami tortury. Právě zde můžete pocítit hrůznou atmosféru mučírny i katovny a na vlastní kůži si vyzkoušet různé mučící nástroje a donucovací prostředky jako je španělská bota, pranýř, palečnice, stolička pro čarodějnice či skřípec.

Nejtěmnější období moravskotřebovských dějin pak střídá období rozkvětu umění a vědění, které reprezentuje alchymistická laboratoř Mistra Bonaciny, dvorního alchymisty a lékaře Ladislava Veleny ze Žerotína. Jedinečná expozice vás zavede do tajuplné pracovny v přízemních prostorách starého zámku.. Uvede vás do tajů renesanční alchymie a nástrojů praktické alchymie – poznáte křivule, alembiky, athanory, dózy, tavící pece, ale také vhlédnete do bohaté alchymistické a astrologické symboliky.

V roce 2022 byla do okruhu Poklady Moravské Třebové začleněna i nová expozice v zámecké věži. Po jednom roce turistického provozu, kdy se prodloužená trasa jevila mnoha návštěvníkům nadměrně zdoluhavá, jsme se pro rok 2023 rozhodli trasu nabízet ve dvou variantách. První variantou je základní

okruh Poklady Moravské Třebové v délce cca 50 minut. Druhou variantu tvoří základní okruh , ke kterému je na závěr přičleněna expozice v zámecké věži, a trvá přibližně 70 minut.

2. Výstavní činnost

Stálé expozice

Jak se žilo na venkově - stálá expozice ilustrující životní podmínky v prostředí přilehlých vesnic regionu Hřebečska. Expozice návštěvníkům ukazuje, jakým způsobem lidé žili a pracovali na vesnicích hřebečského regionu v 18. – 19. století. Nabízí široké spektrum předmětů „ze života“ jako je lidový nábytek, předměty domácí potřeby, lidové umění, části hřebečského oděvu, pracovní nástroje a nářadí. Návštěvník se ocitá v selské jizbě, komoře či prádelně, kde se stane součástí běžného dne vesničana a může si vyzkoušet i některé všední činnosti, např. přebírání luštěnin, mandlování prádla. Část expozice je věnována řemeslům provozovaných v této oblasti, zejména tkalcovství a plátenictví, ale také včelařství či řezbářství. Stodola i světnice vypadají zcela reálně a přichozí si mohou vyzkoušet i jednoduché tkaní.

Tato expozice byla po Velikonocích roku 2023 návštěvníkům uzavřena a po té zrušena. Většina exponátů byla přesunuta do nově vznikající moderní národopisné expozice Rok na Hřebečsku ve zrekonstruované budově Latinské školy, která se návštěvníkům otevře na jaře roku 2024.

V prostorách původní expozice na zámku v průběhu léta vznikly čtyři kanceláře a zázemí pro pracovníky Kulturních služeb města Moravské Třebové. Ti se sem z důvodu komplexní rekonstrukce budovy Městského muzea přestěhovali v listopadu 2023.

Geologické zajímavosti Moravské Třebové - stálá expozice věnovaná geologickým nálezům a hornictví na Moravskotřebovsku. Bez průvodce, veřejnosti přístupná zdarma.

Expozice je situována do starobylého podzemního prostoru bývalé černé kuchyně, která sloužila obyvatelům zámku už před více jak 500 lety. Od požáru z roku 1842, kdy byla část zámku přestavěna, tak našel tento zajímavý prostor nové využití až v roce 2010. Tato expozice je věnována především geologickému vývoji Moravskotřebovského regionu – oblasti jejíž pomyslnou osu tvoří pásmo Hřebečského hřbetu. Můžete se těšit například na třetihorní žraloky, kteří tu žili před miliony let a zůstaly tu po nich zkamenělé zuby, tak i na celou řadu dalších úžasných zkamenělin. K vidění tu jsou i ukázky hornin z našeho regionu, který je z geologického hlediska velmi zajímavý.

Část expozice návštěvníky seznamuje s historií těžby nerostů na Moravskotřebovsku. Je také součástí turistické trasy Hřebečské důlní stezky.

Vzhledem k nevyhovujícím klimatickým podmínkám, zejména velké vlhkosti nad 95%, musela být tato expozice na podzim roku 2023 uzavřena a všechny zkameněliny přesunuty do depozitu. Hrozil rychlý rozpad těchto vzácných nálezů a jejich nevratné poškození.

Jiné využití tohoto prostoru je v jednání, proběhla konzultace s odborníkem na případné možnosti odvlhčení. Další postup závisí na finančních možnostech KSMT a města.

Výstavy

V roce 2023 proběhly ve výstavních prostorách zámku tři výstavy.

1. 1. - 5. 2. Výstava "Zimní Třebová"

Výstava, kterou připravili pracovníci Městského muzea Moravská Třebová ve spolupráci se zámkem. Město Moravská Třebová v zimním období, tak jak ji autoři zachytili na obrazech a fotografiích v průběhu posledního století.

10. 5. - 18. 6. 2023 Výstava "Muž, který zastavil čas"

Interaktivní výstava pro děti i dospělé o Muybridgeově legendární fotografii běžícího koně. Výstava představuje stroje, jež jsou inspirovány předanimacními technikami. Za iluzi pohybu je zodpovědný stroboskopický jev, kdy rychlý sled jednotlivých obrazů splyne do pohyblivého toku jen tehdy, když je promítání obrazu přerušováno krátkými fázemi tmy. Tento efekt objevil anglický přírodovědec Michael Faraday, když se snažil zjistit, proč loukoťové kolo, projíždějící za plaňkovým plotem, vypadá, jako by stálo či dokonce couvalo.

Výstavu autorsky připravilo studio OP&K, umělecká dvojice Pavla Šnajdarová a Ondřej Malý. Její uvedení ve výstavních prostorách zámku v Moravské Třebové zajistilo ve spolupráci se zámek městské muzeum.

26. 6. - 26. 9. Výstava "Ilustrace nejen s Obyšem - Vendula Chalánková"

Na prázdninovou sezónu připravená výstava výtvarnice, konceptuální umělkyně a autorky komiksových stripů Venduly Chalánkové.

Námětem její tvorby je okolní dění, konzumní společnost a především umělkyně samotná. Známa je také její tvorba popularizující významné brněnské osobnosti jako jsou L. Janáček či J. G. Mendel. Je držitelkou řady ocenění včetně ceny Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových. Je zastoupena ve sbírkách Národní galerie v Praze či vídeňského Museum für Angewandte Kunst.

Na výstavě jsou k vidění práce, které jsou inspirovány literární tvorbou J. Těsnohlídka a J. Skácela a představen příběh významného genetika J. G. Mendela. Spolu s ilustracemi si budete moci prohlédnout také autorčinu knižní tvorbu.

3. Návštěvnost a tržby

Celková návštěvnost i tržby za upomínkové předměty mají od covidových let stále rostoucí charakter. V roce 2023 návštěvnost oproti předchozímu roku vzrostla o 27 % a tržby o 24 %. Tržby byly nejvyšší za celou dobu fungování zámku jako turistického objektu.

Evidovaná návštěvnost zámku je uvedena v tabulkách níže. Pro srovnání uvádíme i rok 2022.

Návštěvnost zahrnuje zámecké expozice a výstavy dle prodaných vstupenek.

Tržby jsou sumy z prodeje vstupenek, upomínkových předmětů a za fotografování.

návštěvnost	2022	2023	tržby	2022	2023
leden	175	199	leden	15 822	11 942
únor	143	99	únor	16 838	12 281
březen	246	210	březen	25 719	25 354
duben	611	1 077	duben	72 860	131 465
květen	685	1 283	květen	84 793	124 935
červen	830	890	červen	107 999	118 017
červenec	1 832	2 466	červenec	244 182	307 412
srpen	1 614	2 559	srpen	223 478	302 037
září	881	929	září	105 341	127 263
říjen	713	507	říjen	90 271	72 450
listopad	215	147	listopad	29 909	21 115
prosinec	480	367	prosinec	40 651	52 690
	8 425	10 733		1 057 863	1 306 961

Návštěvnost areálu zámku spojená s kulturními pořady KSMT, produkčních agentur a dalšími akcemi, která není registrovaná a vedená v naší statistice, se v roce 2023 blížila počtu **18 000 návštěvníků** a má taktéž rostoucí charakter.

4. Kulturní akce

V roce 2022 proběhlo na zámku velké množství kulturních akcí, jednalo se o 12 velkých produkcí či instalací a 40 menších akcí (koncertů divadel, letních kin, historických a tradičních akcí).

Skladba těchto akcí je různorodá a můžeme ji dělit podle hlavního organizátora a realizátora.

První velkou skupinou jsou akce přímo organizované a realizované pracovníky zámku, mezi které patří zejména aktivity vztahující se k důležitým obdobím roku udržující a připomínající tradice (velikonoce, dušičky, advent a vánoce). Dalším druhem jsou historické akce, které mají za cíl přiblížit poutavou formou veřejnosti samotnou historii zámku a jeho obyvatel (Historické soboty v rámci zámeckého kulturního léta). Více o těchto akcích níže v textu.

Druhou velkou skupinou jsou kulturní akce z produkce kulturních služeb, které ožívají prostor zámku žánrově různorodými aktivitami. Jedná se zejména o hudební koncerty jednak lokálních kapel, ale také populárních umělců současné hudební scény (Hradišťan a Jiří Pavlica, Monkey Business, Hudební čtvrtky v rámci Zámeckého kulturního léta, Slamák - dožínkové a pивní slavnosti). Dále divadelní nebo cirkusová představení (festival Rozmarné léto, Pohádkové neděle v rámci Zámeckého kulturního léta) nebo akce zážitkové (Mikuláš).

Pro tuto skupinu je zámek spolupořádajícím partnerem, připravuje prostor a zázemí, podílí se na organizaci při samotné akci na místě a na úklidu, podporuje propagační činnost.

Třetí skupinu tvoří pronájmy zámku pro akce externích produkčních agentur (muzikálové představení Edith Piaf, divadelní představení Strašidlo cantervillské).

Tato skupina vyžaduje intenzivní spolupráci při mapování prostoru, zabezpečení podmínek pro stavbu pódíí, sezení, stánkového prodeje, zajištění bezpečnosti a úklidu, vytvoření kvalitního zázemí pro účinkující i produkci, smluvní agendu, spolupráci při samotné akci a následném úklidu, spolupráce při propagaci.

Čtvrtou skupinu tvoří akce neziskových organizací města, firem i občanů, kteří chtějí prostory zámku využít pro svoje potřeby (Charita, knihovna, Dům dětí a mládeže, školy; firemní setkání a workshopy, přednášky, předávání vysvědčení, svatební oslavy, fotografování aj.).

Tato skupina akcí opět vyžaduje důkladné jednání o způsobu využití, zabezpečení podmínek pro konání akce, příprava prostoru a zázemí, smluvní agendu, asistence při akci samotné a následném úklidu.

Všechny kulturní akce se prolínají s návštěvnickým provozem zámku i svatebními obřady. Zázemí pro účinkující či produkci nebo prostory pro uložení techniky či jiného materiálu nejsou v současné době zcela dostatečné, dochází tedy v některých případech k omezení provozu zámku pro turistický ruch.

6. - 10. 4. Velikonoce na zámku

Velikonoční tradice v expozici Jak se žilo na venkově

Na šest dní byla expozice hřebečského venkova oživena sváteční výzdobou a tradičními velikonočními zvyklostmi. Probíhal speciální velikonoční výklad s průvodci v dobovém oblečení, výzdobu tvořily překrásné kraslice z husích a slepičích vajec, vymazlené velikonoční perníčky, jarní dekorace a další milá překvapení nejen pro děti. Jednalo se o posledních příležitostí navštívit expozici Jak se žilo na venkově před jejím definitivním uzavřením.

Květinová výzdoba v expozici Poklady Moravské Třebové

Kromě exkurze do historie zámku i města na návštěvníky čekala neopakovatelná květinová nádhera. Interiéry expozice Poklady Moravské Třebové zdobily jedinečné květinové vazby přední české floristky Ing. Marie Bittnerové.

Tato žena je absolventkou Zahradnické fakulty Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity v Brně. Po ukončení školy pracovala v několika květinových studiích v Praze a Brně. Od roku 2005 se věnuje soukromé tvorbě. Pravidelně se účastnila floristických soutěží v České republice jako je Mistrovství floristů Děčínská kotva, Brněnská růže, Flora Olomouc, na kterých získala mnoho ocenění. V roce 2016 se zúčastnila mezinárodní floristické soutěže Garden festival v Singapuru, kde získala bronzové umístění. Svými pracemi a fotografiemi přispívá do českých i zahraničních časopisů (Německo, Holandsko, Španělsko, Austrálie, Rusko) a je členkou redakční rady časopisu Floristika. Je lektorkou odborných floristických seminářů u nás i na Slovensku. Připravuje hlavní expozice na zahradnických výstavách Floria Kroměříž, Flora Olomouc a Flóra Bratislava.

Velikonočně bylo vyzdobeno také nádvoří zámku.

1. 7. - 31. 8. **Historické soboty**

Jednalo se o sérii pravidelných sobotních večerních prohlídek interiérů zámku v historickém duchu v rámci Zámeckého kulturního léta, které byly obohaceny rozmanitými hranými scénami.

Nebo v rámci těchto sobot probíhala představení historických a divadelních souborů v zámecké expozici Poklady Moravské Třebové.

1. 7. Frankenstein - divadelní představení v podání historického souboru divadlo v pohybu Exulis Brno

8. 7. Temná středověká mučírna - chladné seznámení s torturou jen pro otrlé

15. 7. Kostýmované prohlídky zámku - historické postavy zámku ožily a vyprávěly

29. 7. Nebezpečné známosti - divadelní představení v podání historického souboru Exulis Brno

5. 8. Ctnostná vdova Františka - veršovaná komedie nejen pro dospělé - Divadlo PaDam Praha

19. 8. Tajemná alchymistická laboratoř - exkurze do pracovny alchymisty Bonaciny

26. 8. **Slamák - Dožínkové a pivní slavnosti**

V rámci této akce proběhlo na zámku představení tradičních řemesel formou ukázek a dílen pro děti. V tomto roce jsme představili řezbářství, práci s kůží, tkaní, plstění, hrnčířství, mláčení a zpracování obilí aj. Této akci předcházel dožínkový workshop, kde ve spolupráci s veřejností vznikaly ozdoby z obilí, které celou slavnost doplnily. Cílem bylo také přiblížení tradiční práce a oslav po období sklizně. Akci na nádvoří zámku doplnily divadelní představení pro děti i hudba pouličních muzikantů, nechyběly stánky s občerstvením a odpočinková lehátka na trávníku.

26. 10. - 2. 11. **Samhain / Dušičky na zámku**

Zámek a jeho nádvoří opět po roce na osm dní proměnila nevšední světelná atmosférická instalace. V době, kdy už tma převládá nad světlem, dny se krátí a nastává dušičkové období, zde mohou lidé zpomalit a vychutnat si kouzlo i nostalgii tohoto vzácného času.

Tentokrát byla kromě netradičně osvětleného zámku vytvořena tématická instalace z mnoha dveří a zrcadel. Vše bylo doladěno atmosféru navozující hudbou a mluveným slovem.

V rámci těchto dní probíhaly také Dušičkové večerní prohlídky zámku

Jednalo se o netradiční a trochu potmělou prohlídku expozice Poklady Moravské Třebové. Trasou provázeli ne zrovna živí obyvatelé tohoto zámku a výklad byl protkán více či méně uvěřitelnými pověstmi z Moravskotřebovska. Rozhodně to pro návštěvníka nebyla nuda.

V prostorách středověké mučírny se uskutečnilo netradiční loutkové divadlo pro dospělé O jako Otesánek, které celou akci obohatilo o nebývalý kulturní i lehce hororový zážitek.

1. - 31. 12. **Advent a vánoce na zámku**

Po celý adventní a vánoční čas byl zámek i zámecké nádvoří laděn do sváteční atmosféry. Dominantou byla velká světelnou adventní spirála z jehličnatých větví jako symbol světla a radosti, ale též obraz cesty do našeho nitra v čase pozastavení a počátku plného vychutnávání kouzla tohoto

období. Na Mikuláše proběhla rozsáhlá akce pro děti s mnoha andělskými i čertovskými atrakcemi a soutěžemi. V době svátku svaté Lucie byla vytvořena atmosférická instalace připomínající staré lidové zvyky a tradice, ale též příslib nového světla a čistoty přicházející do našeho života. Osvětlili jsme oblouky zámeckých arkád tisíci zářivými světýlky, ozdobili stromečky apod. Připravili jsme také speciální vánoční prohlídky expozice Poklady Moravské Třebové s bohatou vánoční výzdobou interiérů, výkladem obohaceným o zvyky našich předků a vysvětlením jejich významu.

5. Svatby a pronájmy

V roce 2023 na zámku proběhlo 12 svatebních obřadů:

3 v rytířském sále, 4 na nádvoří zámku, 5 v zámeckých zahradách

Pronájmy vnitřních prostor a nádvoří:

18. 2. Masopust - tradiční lidová veselice pořádaná KSMT

26. 3. Fotografický workshop Roberta Vano ve výstavních prostorách a expozicích zámku.

15. 4. Vandr skrz Maló Hanó

29. 4. Čarodějnický rej na zámku - zábavná akce pro děti pořádaná Domem dětí a mládeže.

4. 5. Majáles - studentská slavnost místních středních škol ve spolupráci s KSMT

27. 5. Moravskotřebovské arkády - představení žáků ZUŠ a koncerty populárních kapel

1. 6. Roztančený zámek - taneční program všech skupin PS Háčko a jejich hostů.

16 - 17. 6. Rozmarné léto - festival cirkusových a pouličních divadel pořádaný KSMT

22. 6. Koncert Hany a Petra Ulrychových a skupiny Javory

27. 6. Taneční vystoupení skupin Andreji Kaplavkové

1. 7. - 31. 8. Zámecké kulturní léto - hudební čtvrtky, historické soboty, pohádkové neděle

5. 7. (Vý)letních 7 pádů Honzy Dědka - populární talk show s hvězdnými hosty

22. 7. Pudl a pudr - muzikál o počátcích barokního divadla v Čechách v rytmu disco opery v podání Geisslers Hofcomodianten Praha

12. 8. 4 tenoři - Láska prý - koncert kvarteta sólistů Českého hudebního divadla

6. Propagace

Činnost zámku je pravidelně propagována v místním tisku (Zpravodaj), dále je používána tištěná reklama v podobě plakátů, plakátovacích ploch či banneru umístěném na pěší zóně městské památkové rezervace. Svoje akce dále propaguje formou tiskových zpráv zasílaných do ČTK.

Zámek spolupracuje s městem Moravská Třebová, na jejich webových stránkách se také objevuje reklama na zámecké aktivity. Stejně tak Turistické informační centrum města sleduje zámeckou činnost a propagace zámku je jedna z jeho náplní činnosti.

Zámek je zapojen do internetového portálu Kudy z nudy a je řádným členem Objevuj památky, Českomoravského pomezí i Destinační společnosti Východní Čechy.

Zámek spravuje svůj FB a instagramový profil, zveřejnil 139 příspěvků na FB a 18 na Instagramu.

Ze statistik vyplývá, že zámecký Facebook v roce 2023 pravidelně sledovalo 2 544 uživatelů, jeho dosah byl 159 518, a Instagram 421 uživatelů, jeho dosah byl 1 114.

Počet uživatelů i dosah sociálních sítí má rostoucí charakter.

7. Zhodnocení

V roce 2023 proběhlo několik výrazných změn v celkovém uspořádání prostorových dispozic i expozic zámku. Po Velikonocích byla zrušena stálá národopisná expozice Jak se Žilo na venkově umístěná v 1.patře pravého arkádového křídla zámku. V těchto prostorách po vnitřní rekonstrukci vznikly čtyři kanceláře a zázemí pro pracovníky Kulturních služeb města Moravská Třebová, kteří se sem přestěhovali v listopadu téhož roku. V souvislosti s potřebou zřízení archivu a skladu kulturního centra byla odebrána jedna místnost, která sloužila k výstavním účelům. Výstavní prostory zámku se tedy zredukovali na dvě místnosti o celkové rozloze 80 m².

Na podzim roku 2023 byla uzavřena stálá geologická expozice v podzemních prostorách uprostřed zámeckého nádvoří. Geologická expozice měla již několikanásobně překročenou dobu, na kterou byla původně zřízena. Nutnost uzavření byla zejména způsobena vysokou vlhkostí prostor a hrozícímu znehodnocení vystavovaných sbírkových předmětů, zejména vzácných geologických zkamenělin. Všechny předměty byly přemístěny a uloženy do depozitu ve sklepních prostorách zámku. Uvolněné prostory byly konzultovány s odborníkem na odvlhčení, jehož závěry budou zohledněny v dalších záměrech pro využití tohoto historicky hodnotného sklepení.

Další změnou, která proběhla v prosinci roku 2023 bylo přemístění depozitáře dřevěného historického nábytku z tzv. konírny do více vyhovujících prostor Hedvy v Moravské Třebové. Uvolněný prostor získal nové využití jako sklad a dílna pro kulturní centrum, které se na zámek aktuálně přemístilo.

V roce 2023 se oproti předchozímu roku opět zvýšila návštěvnost expozic a výstav. Byl zaznamenán také zvýšený zájem o kulturní akce probíhající na zámku i zájem organizátorů akcí pořádat své aktivity v těchto unikátních prostorách.

V souvislosti s koordinací a údržbou celého prostoru zámku i nádvoří se podařilo více rozvinout spolupráci a komunikaci napříč organizacemi sídlícími v areálu zámku. Nově se také nastavil účinnější systém komunikace mezi Kulturními službami a Technickými službami města Moravská Třebová, což usnadnilo a zkvalitnilo péči o areál zámku jako celku.

Nicméně vzhledem k reorganizaci Kulturních služeb města Moravská Třebová a přesun jednotlivých složek do jiných prostor bude v následujícím roce nutné nastavit opět nové systémy společného fungování, komunikace i koordinace všech aktivit.